

Rolnictwo w województwie mazowieckim w 2019 r.

15.06.2020 r.

↓ 8,8%

Spadek ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych

W czerwcu 2019 r. w województwie mazowieckim łączna powierzchnia gospodarstw rolnych wyniosła 2257,9 tys. ha. W porównaniu z 2018 r. zmniejszyła się zarówno ogólna powierzchnia gospodarstw, jak i powierzchnia użytków rolnych. W grudniu 2019 r. odnotowano spadek w skali roku liczebności pogłównia bydła i drobiu oraz wzrost stada trzody chlewnej i owiec.

Spadek o 1,3 p. proc. udziału powierzchni gospodarstw rolnych w ogólnej powierzchni gospodarstw w kraju

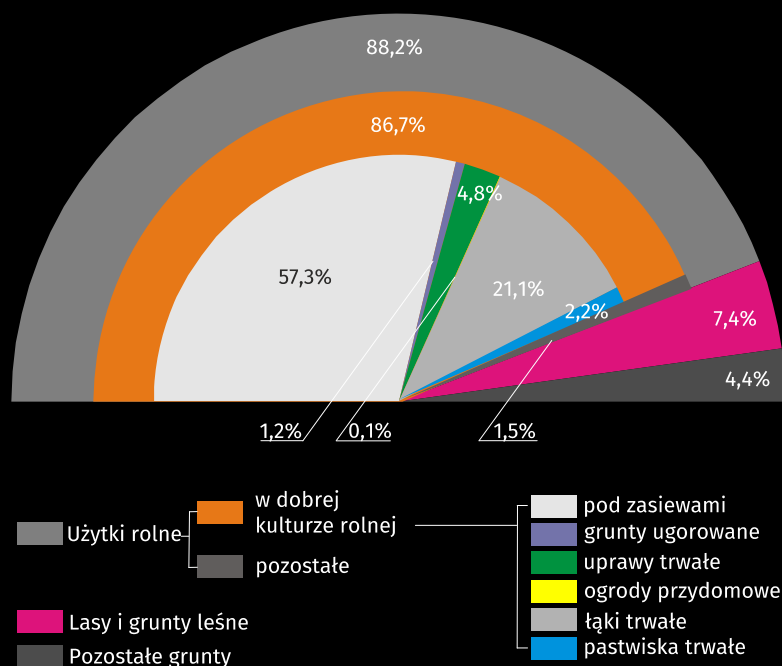
Użytkowanie gruntów

W 2019 r. ogólna powierzchnia gospodarstw rolnych, których użytkownicy mieli siedzibę na terenie województwa mazowieckiego wyniosła 2257,9 tys. ha i w porównaniu z 2018 r. była mniejsza o 216,6 tys. ha (o 8,8%). W użytkowaniu gospodarstw indywidualnych znajdowało się 2221,8 tys. ha, tj. ponad 98% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych.

Użytki rolne w gospodarstwach rolnych zajmowały 1991,7 tys. ha, stanowiąc 88,2% powierzchni ogólnej. W porównaniu z 2018 r. powierzchnia tych gruntów zmniejszyła się o 156,5 tys. ha (o 7,3%). Użytki rolne utrzymywane w dobrej kulturze rolnej zajmowały 1958,1 tys. ha, tj. 98,3% powierzchni użytków rolnych, natomiast powierzchnia pozostałych użytków rolnych wyniosła 33,6 tys. ha i stanowiła 1,7%.

W wewnętrznej strukturze użytków rolnych największą powierzchnię zajmowały grunty pod zasiewami – 1293,5 tys. ha, a następnie trwałe użytki zielone – 526,4 tys. ha, przy czym łąki trwałe uprawiano na powierzchni 477,1 tys. ha, a pastwiska trwałe na powierzchni 49,3 tys. ha. Pod uprawy trwałe przeznaczonych było 109,1 tys. ha. Powierzchnia gruntów ugorowanych (łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych w plonie głównym) wyniosła 26,0 tys. ha. Ogrody przydomowe zajmowały 3,0 tys. ha.

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2019 r.

Produkcja roślinna

W 2019 r. powierzchnia zasiewów wyniosła 1293,5 tys. ha i stanowiła prawie dwie trzecie ogólnej powierzchni użytków rolnych. W porównaniu z rokiem ubiegłym była mniejsza o 100,7 tys. ha. W strukturze zasiewów przeważały zboża, które zajmowały 950,7 tys. ha, tj. 73,5%. Powierzchnia zbóż była mniejsza od ubiegłorocznej o 10,7%.

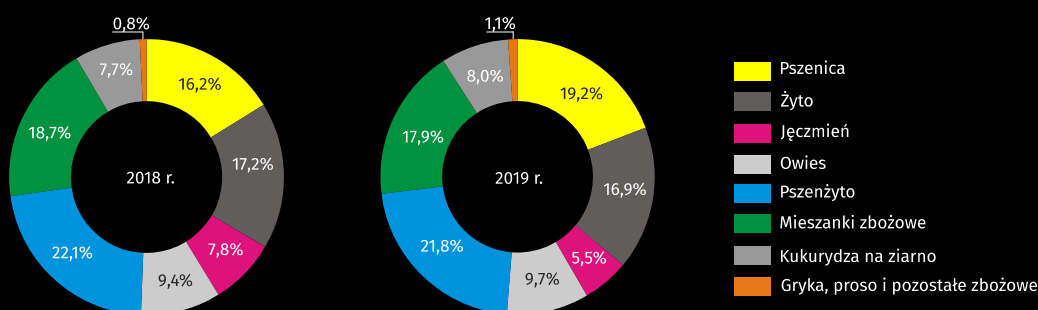
W porównaniu z rokiem 2018 wśród upraw zbożowych odnotowano zwiększenie areалу pszenicy (o 5,9%) oraz zmniejszenie arealu: jęczmienia (o 37,2%), mieszanek zbożowych (o 14,5%), żyta (o 12,6%), pszenżyta (o 12,1%), owsa (o 7,7%) i kukurydzy na ziarno (o 7,5%). Wśród pozostałych upraw zwiększyła się m.in. powierzchnia rzepaku i rzepiku (o 34,8%), ziemniaków (o 16,3%) oraz buraków cukrowych (o 2,8%); znacznie mniejsza była powierzchnia upraw strączkowych jadalnych (o 65,9%).

Plony zbóż (z wyjątkiem kukurydzy) były wyższe niż przed rokiem, jednak zbiory (z wyjątkiem pszenicy) – niższe. Ziemniaki, buraki cukrowe oraz rzepak i rzepik plonowały gorzej, przy czym spadek produkcji odnotowano tylko dla ziemniaków i buraków cukrowych.

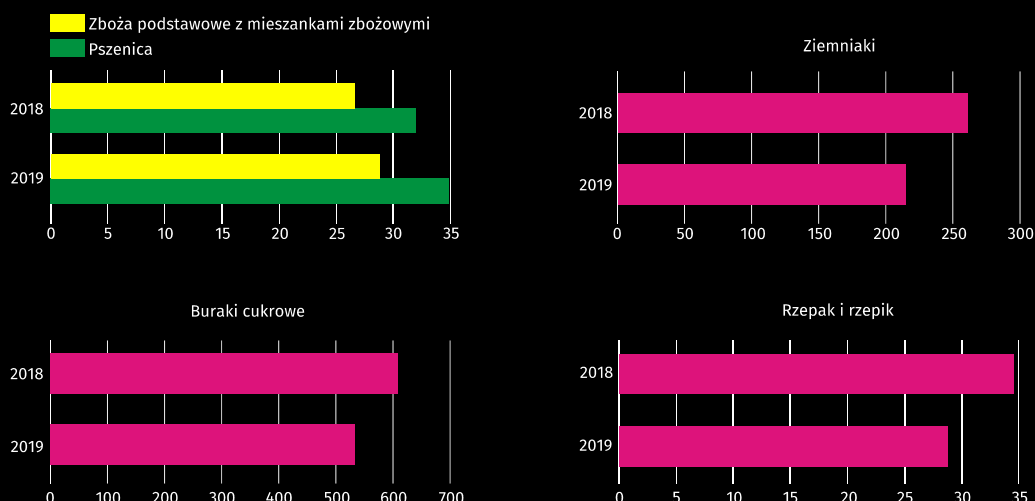
Przeważającą część powierzchni użytków rolnych zajmują zasiewy

Spadek produkcji zbóż, ziemniaków i buraków cukrowych; wzrost produkcji rzepaku i rzepiku

Wykres 2. Struktura powierzchni zasiewów zbóż

Wykres 3. Plony głównych ziemioplodów rolnych (w dt/ha)

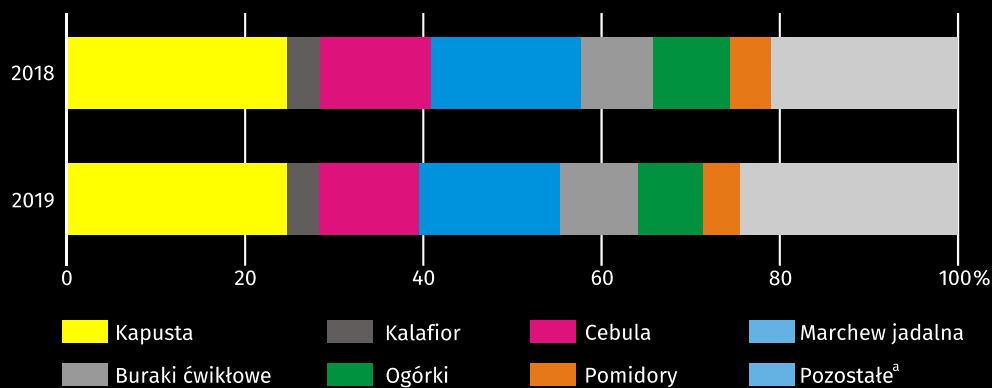

W 2019 r. łączną produkcję owoców z drzew w sadach oszacowano na 1522,5 tys. ton, tj. na poziomie o 23,2% niższym w porównaniu z produkcją roku poprzedniego, a zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych wyniosły 99,8 tys. ton i były o 8,5% niższe od uzyskanych w 2018 r. Dominujące w produkcji sadowniczej zbiory jabłek (stanowiły bowiem ponad 92% ogółu) były niższe o 22,8%. O około jedną czwartą niższe były zbiory gruszek i śliwek, a o ponad 30% zbiory wiśni i czereśni.

W 2019 r. łączne zbiory warzyw gruntowych wyniosły 604,6 tys. ton i były o 13,0% niższe od uzyskanych w ubiegłym roku.

Mniejsze zbiory warzyw gruntowych oraz owoców z drzew, krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Wykres 4. Struktura zbiorów warzyw gruntowych

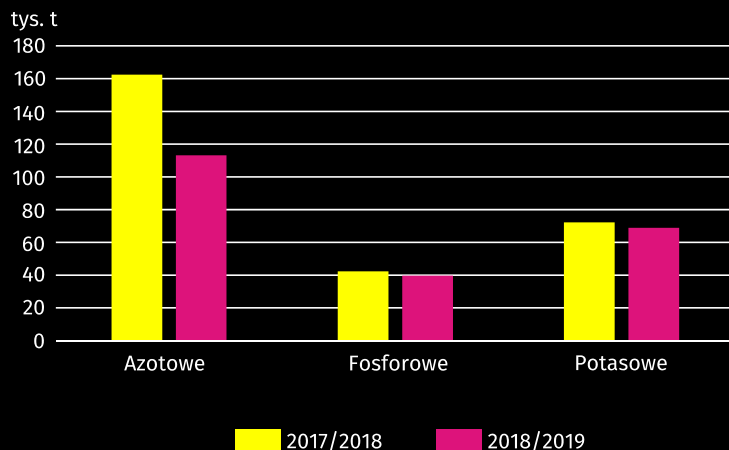
a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne.

Środki produkcji

W województwie mazowieckim w roku gospodarczym 2018/2019 zużycie nawozów mineralnych (NPK) w przeliczeniu na czysty składnik wyniosło 221,8 tys. ton i w porównaniu z rokiem gospodarczym 2017/2018 było mniejsze o 55,1 tys. ton (o 19,9%). Pod zbiory 2019 r. wysiano 113,2 tys. ton nawozów azotowych (51,0% ogółu nawozów mineralnych), 39,7 tys. ton fosforowych (17,9%) oraz 68,9 tys. ton potasowych (31,1%). W porównaniu z poprzednim okresem zużycie nawozów azotowych zmniejszyło się o 49,2 tys. ton (o 30,3%), potasowych – o 3,3 tys. ton (o 4,5%), a fosforowych – o 2,6 tys. ton (o 6,2%).

Spadek zużycia nawozów mineralnych o blisko 20%

Wykres 5. Zużycie nawozów mineralnych (NPK)

Średnie zużycie nawozów mineralnych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wyniosło 111,4 kg NPK, w tym na 1 ha UR w dobrej kulturze rolnej 113,3 kg (w roku gospodarczym 2017/2018 odpowiednio 128,9 kg i 129,9 kg).

Zużycie nawozów wapniowych wyniosło 232,5 tys. ton i było większe o 133,1% niż w roku gospodarczym 2017/2018. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych przeciętnie w województwie mazowieckim zużyto 116,7 kg nawozów wapniowych, w tym na 1 ha UR w dobrej kulturze rolnej – 118,7 kg (w roku gospodarczym 2017/2018 odpowiednio 46,4 kg i 46,8 kg).

Pogłowie zwierząt gospodarskich

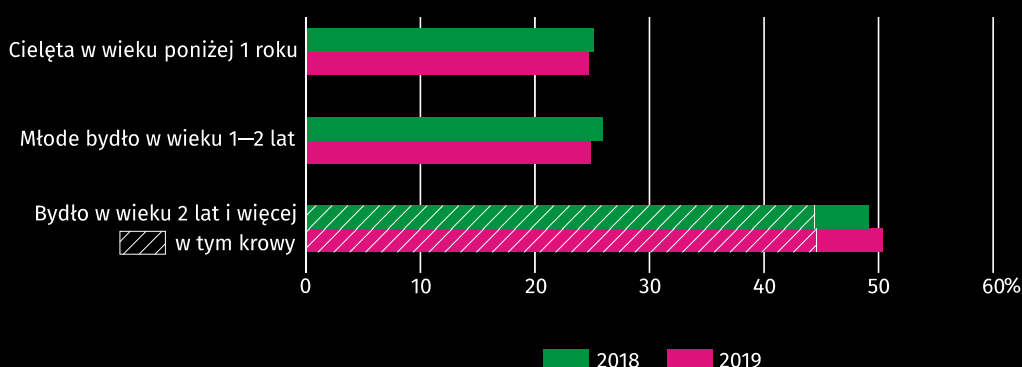
W grudniu 2019 r. pogłowie bydła ogółem wyniosło 1163,5 tys. sztuk i zmniejszyło się o 10,8 tys. sztuk (tj. o 0,9%) w stosunku do stanu notowanego w 2018 r. Mniejsza liczebność stada bydła była wynikiem spadku pogłowia młodego bydła w wieku 1–2 lat o 4,4% oraz cieląt o 2,4%. Więcej (o 1,7%) było bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej. Gospodarstwa indywidualne utrzymywały 99,5% wojewódzkiego pogłowia bydła.

Spadek liczebności stada bydła o 0,9%

W strukturze pogłowia bydła w skali roku zmniejszył się udział cieląt (o 0,4 p. proc.) oraz udział młodego bydła w wieku 1–2 lat (o 1,0 p. proc.). Zwiększył się natomiast udział bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej o 1,3 p. proc., w tym krów o 0,2 p. proc.

Obsada bydła ogółem, w tym krów, na 100 ha użytków rolnych wyniosła odpowiednio 58,4 i 26,1 sztuk, wobec 54,7 i 24,3 sztuk w grudniu 2018 r.

Wykres 6. Struktura pogłowia bydła według grup wiekowo-użytkowych
Stan w dniu 1 grudnia

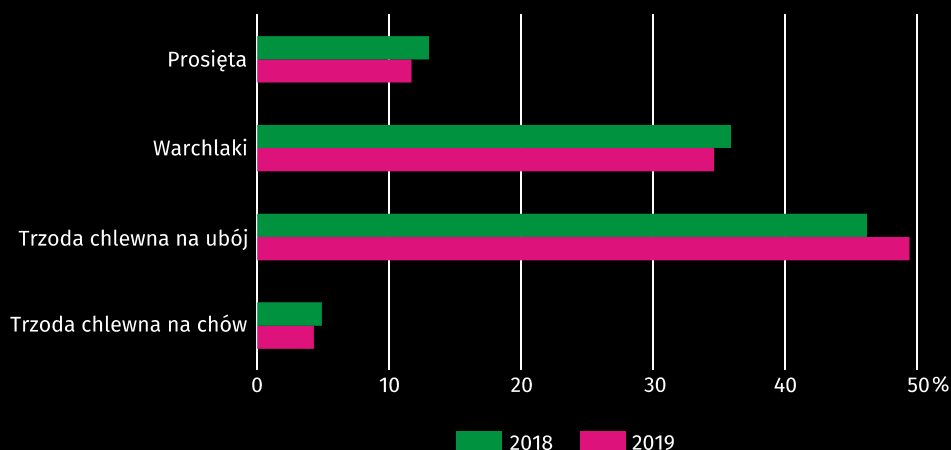
Pogłowie trzody chlewnej w grudniu 2019 r. wyniosło 1245,9 tys. sztuk i było większe o 82,9 tys. sztuk (o 7,1%) niż przed rokiem. Stado loch na chów liczyło 52,2 tys. sztuk, tj. mniej o 7,1%. Gospodarstwa indywidualne utrzymywały 99,2% wojewódzkiego pogłowia trzody chlewnej.

W porównaniu ze strukturą pogłowia trzody chlewnej zarejestrowaną w grudniu 2018 r. zwiększył się udział zwierząt na ubój (o 3,2 p. proc.), natomiast zmniejszył się udział prosiąt i warchlaków (po 1,3 p. proc.) i trzody chlewnej na chów (o 0,6 p. proc.).

Wzrost pogłowia warchlaków i tuczników oraz spadek pogłowia loch na chów i prosiąt

Obsada trzody chlewnej ogółem, w tym loch na chów, na 100 ha użytków rolnych wyniosła odpowiednio 62,6 i 2,6 sztuk, a w grudniu 2018 r. – 54,1 i 2,6 sztuk.

Wykres 7. Struktura trzody chlewnej według grup produkcyjno-użytkowych
Stan w dniu 1 grudnia

Pogłowie owiec w grudniu 2019 r. wyniosło 7,4 tys. sztuk i zwiększyło się w porównaniu ze stanem notowanym przed rokiem o 0,4 tys. sztuk, tj. o 6,4%. Gospodarstwa indywidualne utrzymywały 98,1% wojewódzkiego pogłowia owiec.

Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wyniosła 0,4 sztuk, przed rokiem – 0,3.

W grudniu 2019 r. pogłowie drobiu ogółem wyniosło 35884,4 tys. sztuk i było mniejsze o 11915,6 tys. sztuk (tj. o 24,9%) w stosunku do 2018 r. Gospodarstwa indywidualne utrzymywały 94,6% wojewódzkiego pogłowia tych zwierząt. W strukturze drobiu ogółem 92,8% stanowił drób kurzy, w tym nioski – 23,1%.

Obsada drobiu na 100 ha użytków rolnych wyniosła 1802 sztuki (w 2018 r. – 2225).

Tablica 1. Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych według rodzaju użytków rolnych w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Użytki rolne						pozostałe
	ogółem	w dobrej kulturze rolnej					
		pod zasiewami	grunty ugorowane	uprawy trwałe	łąki i pastwiska trwałe	ogrody przydomowe	
w hektarach							
Ogółem	1991678	1293481	26028	109134	526403	3020	33612
W tym gospodarstwa indywidualne	1962318	1273222	24946	108841	520026	3019	32264
w odsetkach							
Ogółem	100,0	64,9	1,3	5,5	26,4	0,2	1,7
W tym gospodarstwa indywidualne	100,0	64,9	1,3	5,5	26,5	0,2	1,6

Tablica 2. Bydło, owce i drób w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Czerwiec		Grudzień	
	w sztukach	rok poprzedni=100	w sztukach	rok poprzedni=100
Bydło	1222774	106,1	1163456	99,1
Cielęta w wieku poniżej 1 roku	303288	107,3	287326	97,6
Młode bydło w wieku 1–2 lat	306105	105,5	290106	95,6
Bydło w wieku 2 lat i więcej	613381	105,7	586024	101,7
w tym krowy	558778	108,1	519299	99,5

Tablica 2. Bydło, owce i drób w 2019 r. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Czerwiec		Grudzień	
	w sztukach	rok po- przedni=100	w sztukach	rok po- przedni=100
Owce	8373	109,7	7363	106,4
W tym maciorki	5373	139,5	4489	119,2
Drób	37516682	90,2	35884412	75,1
W tym drób kurzy	34578765	89,4	33296366	74,3

Tablica 3. Trzoda chlewna w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Czerwiec		Grudzień	
	w sztukach	rok poprzedni =100	w sztukach	rok poprzedni =100
Ogółem	1112156	88,5	1245855	107,1
Prosięta o wadze do 20 kg	163365	76,0	145181	96,0
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	397334	96,2	431333	103,3
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	492450	88,4	615923	114,7
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	59007	83,0	53418	93,2
w tym lochy	57842	83,1	52182	92,9

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Warszawie
Dyrektor Zofia Kozłowska
Tel: 22 464 23 15

Rozpowszechnianie:
Centrum Informacji Statystycznej
Marcin Kałuski
Tel: 22 464 20 91
e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

Obsługa mediów

tel.: 22 464 20 91

e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

warszawa.stat.gov.pl

@Warszawa_STAT

Powiązane opracowania

[Rolnictwo województwa mazowieckiego na tle kraju i pozostałych województw w 2018](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[użytki rolne](#)

[powierzchnia pozostałych użytków rolnych](#)

[powierzchnia lasów i gruntów leśnych](#)

[powierzchnia pozostałych gruntów](#)

[powierzchnia gospodarstwa rolnego](#)

[zwierzęta gospodarskie](#)

